

เพลี้ยอ่อนข้าวโพด

การระบาดเริ่มเมื่อต้นฤดูฝน ร้ายแรงเมื่ออย่างเข้าปลายฤดูฝน ฤดูฝนปีใดมีฝนน้อย ระยะข้าวโพดเริ่มออกดอกตัวผู้ ติดตามด้วยอากาศแห้งแล้ง จะทำให้ระบาดเร็ว และทำความเสียหายให้แก่ข้าวโพดมาก การทำลายโดยการดูดน้ำเลี้ยงจากใบยอดอ่อน ก้านดอก และฝักข้าวโพด ทำให้ข้าวโพดเหี่ยวในขณะร้อนจัด ใบที่ถูกทำลายลักษณะเป็นจุดหรือมีสีเหลือง น้ำใสเป็นยางเหนียวที่เพลี้ยอ่อนขับออกมาจะไหลตามช่อดอกเกสร ทำให้เกสรไม่หลุด และเป็นทางให้แมงฝีเสื้อหนอนกัดกินใบมาวางไข่เพิ่มขึ้น และมีเชื้อเข้ามา ถ้าการทำลายรุนแรงทำให้เกสรข้าวโพดไม่หลุด

ด้กแตน

ที่สำคัญ ได้แก่ ด้กแตนปาทั้งกำ ระบาดครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2506 ที่ลพบุรีและสระบุรี ต่อมามีการระบาดตามแหล่งปลูกข้าวโพดทั่วๆ ไป ลักษณะการทำลายตัวอ่อนและตัวเต็มวัย กัดกินต้นอ่อนถึงระยะเริ่มออกฝัก บางครั้งเหลืออยู่แต่ต้นและก้านใบ ข้าวโพดที่ออกฝักแล้ว ยอดฝักจะถูกกัดกินทั้งเปลือกหุ้มฝักและเมล็ด เหลืออยู่แต่ขังนอกฤดูจะอาศัยตามหญ้าสาบเสือ

ด้กแตนปาทั้งกำ

ด้กแตนข้าว

ด้กแตนลาย

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ
ภาควิชาออกเฉียงเหนือตอนบน

ตู้ ปณ. 181

มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4334-3055

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กันยายน 2551

แมลงศัตรูข้าวโพดที่สำคัญ

หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

ลักษณะการทำลาย

การทำลายเริ่มจากระยะที่ใบยอดข้าวโพดยังไม่คลี่ ตัวหนอนกัดกินเป็นรู เมื่อคลี่ใบออกพบรอยเป็นรูขนาดเท่าหัวเข็มหมุดหัวโต เรียงเป็นแนวเส้นตรงตามขวางของใบ

ตัวหนอนกินช่อดอกและก้านดอกทำให้หักพับ

ที่ลำต้น หนอนเจาะเป็นรูและมีขุยมูลอยู่ที่ปากรู

ข้าวโพดระยะฝักอ่อน ตัวหนอนเจาะทำลายฝัก

หนอนกระทู้กวายพระอินทร์

ลักษณะการทำลาย ตัวหนอนกัดกินใบจากขอบใบเข้าหาแนวกลางใบ จนอาจเหลือแต่เส้นกลางใบในระยะที่ใบยอดข้าวโพดยังไม่คลี่ นอกจากนี้ยังกินยอดอ่อนข้าวโพด ตลอดจนช่อกะสรดอกเพศผู้ที่ยังมีใบหุ้มอยู่ พบขุยเป็นมูลตามซอกกาบใบบริเวณที่ถูกกัดกิน และเมื่อแหวกดู จะพบตัวหนอนสีคล้ำรวมกลุ่มกันตั้งแต่ 2-5 ตัว/ยอด เมื่อถูกรบกวน ตัวหนอนจะม้วนตัวเหมือนกิ้งกือ การระบาดเกิดหลังจากน้ำท่วม

หนอนเจาะฝักหรือหนอนเจาะสมอฝ้าย

ลักษณะการทำลาย ตัวหนอนกัดกินเส้นไหมข้าวโพดและเจาะกินที่ปลายฝัก ถ้าฝักยังไม่ได้รับการผสมก็จะทำให้ติดเมล็ดไม่สมบูรณ์ ถ้าเป็นระยะเก็บฝักสดในข้าวโพดหวาน ทำให้เสียคุณภาพและราคา ลักษณะการทำลายส่วนใหญ่เจาะเข้าไปในฝักและโผล่ส่วนท้ายของลำตัวไว้ภายนอก

